

63ste vergadering

Dinsdag 3 april 2001

Aanvang 14.00 uur

Voorzitter: Van Nieuwenhoven

Tegenwoordig zijn 137 leden, te weten:

Van den Akker, Albayrak, Apostolou, Van Ardenne-van der Hoeven, Arib, Atsma, Bakker, Van Baalen, Balemans, Balkenende, Barth, Van Beek, Belinfante, Biesheuvel, Blaauw, Van Blerck-Woerdman, Blok, De Boer, Bolhuis, Van Bommel, Buijs, Bussemaker, Cherribi, De Cloe, Cornielje, Crone, Dankers, Depla, Van Dijke, Dijkstal, Dijsselbloem, Dittrich, Van den Doel, Duijkers, Duivesteijn, Essers, Eurlings, Feenstra, Geluk, Van Gent, Van Gijzel, Giskes, Gortzak, De Graaf, De Haan, Halsema, Hamer, Harrewijn, Van Heemst, Hermann, Herrebrugh, Hessing, Hillen, Hindriks, Van der Hoek, Hoekema, Van der Hoeven, Hofstra, De Hoop Scheffer, Kant, Karimi, Klein Molekamp, Van der Knaap, Koenders, Kortram, Kuijper, Lambrechts, Luchtenveld, Marijnissen, E. Meijer, Th.A.M. Meijer, Melkert, Middel, Van Middelkoop, Molenaar, Mosterd, Nicolaï, Niederer, Van Nieuwenhoven, Noorman-den Uyl, Oplaat, Örgü, Oudkerk, Van Oven, Passtoors, De Pater-van der Meer, Poppe, Rabbae, Ravestein, Rehwinkel, Reitsma, Remak, Van 't Riet, Rietkerk, Rijpstra, Rosenmöller, Ross-van Dorp, Rouvoet, Santi, Scheltema-de Nie, Schimmel, Schoenmakers, Schreijer-Pierik, Smits, Snijder-Hazelhoff, Van Splunter, Spoelman, Van der Staaij, Van der Steenhoven, Stellingwerf, Stroeken, De Swart, Terpstra, Timmermans, Udo, Ter Veer, Te Veldhuis, Vendrik, Verbugt, Verburg, Visser-van Doorn, Van der Vlies, Van Vliet, M.B. Vos, O.P.G. Vos, Voûte-Droste, De Vries, Waalkens, Wagenaar, Van Walsem, Weekers,

Weisglas, Van Wijmen, Wijn, Wilders, De Wit en Witteveen-Hevinga,

en de heren K.G. de Vries, minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, Korthals, minister van Justitie, mevrouw Jorritsma-Lebbink, vice-minister-president, minister van Economische Zaken, mevrouw Kalsbeek, staatssecretaris van Justitie, en de heer Hoogervorst, staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

□

De **voorzitter**: Ik deel aan de Kamer mede, dat zijn ingekomen berichten van verhindering van de leden:

Kamp en Verhagen, wegens verblijf buitenslands;

Swildens-Rozendaal, Valk en Zijlstra, wegens verblijf buitenslands, de gehele week;

Dijksma en Van den Berg, wegens ziekte;

Van de Camp, wegens bezigheden elders.

Deze berichten worden voor kennisgeving aangenomen.

De **voorzitter**: De ingekomen stukken staan op een lijst die op de tafel van de griffier ter inzage ligt. Op die lijst heb ik voorstellen gedaan over de wijze van behandeling. Als aan het einde van de vergadering daartegen geen bezwaren zijn ingekomen, neem ik aan, dat de Kamer zich met de voorstellen heeft verenigd.

Ik geef het woord aan de heer Te Veldhuis tot het uitbrengen van verslag namens de commissie voor

het Onderzoek van de Geloofsbriefven.

De heer **Te Veldhuis**, voorzitter der commissie: Mevrouw de voorzitter! De commissie voor het Onderzoek van de Geloofsbriefven heeft de stukken onderzocht die betrekking hebben op de heer E.F. van Splunter te Den Haag. De commissie is eenparig tot de conclusie gekomen, dat hij terecht benoemd is verklaard tot lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal. De commissie stelt u daarom voor om hem toe te laten als lid van de Kamer. Daartoe dient hij wel eerst de verklaringen en beloften af te leggen, zoals die zijn voorgeschreven bij de wet van 27 februari 1992, Staatsblad 120. De commissie verzoekt u tot slot om de Kamer voor te stellen, het volledige rapport in de Handelingen op te nemen.

De **voorzitter**: Ik dank de commissie voor haar verslag en stel voor, dienovereenkomstig te besluiten.

Daartoe wordt besloten.

(Het rapport is opgenomen aan het eind van deze editie.)¹

De **voorzitter**: De heer Van Splunter is in het gebouw der Kamer aanwezig om de voorgeschreven verklaringen en beloften af te leggen.

Ik verzoek de griffier hem binnen te leiden.

Nadat de heer Van Splunter door de griffier is binnengeleid, legt hij in handen van de voorzitter de bij de wet voorgeschreven verklaringen en beloften af.

De **voorzitter**: Ik wens u van harte geluk met uw benoeming tot lid van

Voorzitter

deze Kamer. Ik verzoek u de presentielijst te tekenen en in ons midden plaats te nemen.

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.

Aan de orde is **het mondelinge vragenuur**, overeenkomstig artikel 136 van het Reglement van orde.

Vragen van het lid Rietkerk aan de minister van Binnenlandse Zaken, over **het optreden van politie en ME in reactie op ordeverstoringen door Koerdische demonstranten in Den Haag op 29 maart 2001 en de politiecapaciteit in de Hofstad**.

De heer **Rietkerk** (CDA): Mevrouw de voorzitter! Afgelopen dagen waren terecht twee hoofdonderwerpen in het nieuws: aan de ene kant de bestrijding van mond- en klauwzeer en de nood van de boerengezinnen, aan de andere kant de verloving van Prins Willem-Alexander en Máxima Zorreguieta. Maar vrijdag stonden er op diverse voorpagina's, onder andere van Trouw, De Telegraaf en de Haagsche Courant, de volgende koppen: "Koerdisch protest ontaardt", "Klinkers en tegels vliegen door de lucht" en "Koerden richten ravage aan in Haags centrum". Eerder overigens ontaardde een demonstratie van Koerden ook in een ware veldslag met de politie met tonnen schade.

Het beeld van eind vorige week was dat de demonstratie tegen het uitzetten van Irakese Koerden, afgewezen asielzoekers, geweldig uit de hand liep en dat tot frustratie van het winkelend publiek de demonstranten ongemoeid vernielingen konden aanrichten. Aan trams, bussen, tramhokjes, fietsen, auto's, etalageruiten van winkels en het Kamergebouw werden vernielingen aangericht. Het CDA vindt dat ontoelaatbaar en meent dat burgers niet op deze wijze hiermee in aanraking moeten komen. Het CDA vindt: recht op demonstratie ja, recht op vernielingen nee.

Ik heb vijf vragen aan de minister van Binnenlandse Zaken.

1. Hoe heeft de demonstratie zo uit de hand kunnen lopen? Heeft Den Haag wel voldoende agenten en

mobiele eenheid voor de begeleiding van en het optreden bij het toenemend aantal demonstraties?

2. Weet de minister welke organisatie of organisaties achter de rellen zitten en zijn de demonstranten die er waren hier legaal, illegaal of in de procedure?

3. Zijn er aanhoudingen verricht en worden nog meer aanhoudingen verwacht?

4. Hoeveel slachtoffers zijn er, doen de slachtoffers aangifte en worden de slachtoffers goed opgevangen en begeleid?

5. Daders moeten gestraft worden. Kunnen de materiële en de immateriële schade die is aangericht in Den Haag en ook de schade richting politiemensen en burgers verhaald worden op daders of op de groep? Daders moeten wat ons betreft ook in hun portemonnee geraakt kunnen worden. Zijn er naast het strafrecht voldoende civielrechtelijke mogelijkheden om de daders te straffen?

Minister **De Vries**: Mevrouw de voorzitter! Zoals de heer Rietkerk bekend zou moeten zijn, is de verantwoordelijkheid voor demonstraties en handhaving van de openbare orde in handen van de burgemeester. Ik heb mij uiteraard na de aankondiging dat de heer Rietkerk mij zou vragen hoe het precies gegaan is bij de demonstratie, gewend tot de burgemeester. Hij is gebleken dat hedenochtend de driehoek in Den Haag daarover vergaderd heeft en morgen daarover een rapport zal uitbrengen dat a.s. vrijdag in de desbetreffende raadscommissie van de gemeente Den Haag zal worden besproken. Alle gegevens die de heer Rietkerk mij vraagt, staan hoop ik in dat rapport. Het is niet zo dat de minister van Binnenlandse Zaken als in een gemeente een demonstratie op een vreselijke manier uit de hand loopt, meteen zijn eigen mensen daarheen kan sturen om de verantwoordelijkheid van de burgemeester over te nemen.

De heer Rietkerk vraagt of Den Haag voldoende agenten heeft. Naar mij is gebleken, was er geen begin van een aanduiding dat deze demonstratie uit de hand zou lopen. Gezien de taxaties van de politie bestond de overtuiging dat dit een ordelijke demonstratie zou zijn, zoals eerdere demonstraties, ook van

Koerden, ordelijk zijn verlopen. Men heeft daarvoor de politiecapaciteit ingezet die men noodzakelijk achtte. Toen de zaak vreselijk uit de hand liep, bleek dat niet voldoende te zijn. De vraag is natuurlijk of een goede inschatting is gemaakt. Mij is verzekerd – het zal uit de rapportage blijken – dat er redenen te over waren om aan te nemen dat dit een vreedzame demonstratie zou worden.

Ik heb geen idee hoeveel demonstranten illegaal of legaal waren. Er staan mij geen middelen ter beschikking om dit na te gaan. Misschien zal straks aan de hand van de arrestaties blijken hoe die groep in elkaar zat, maar ik heb er nu geen enkel inzicht in. Ook het aantal slachtoffers is mij niet bekend. Wellicht dat de gemeente daarover gegevens beschikbaar stelt. Als dat het geval is, zal ik die aan de Kamer doorleiden. Overigens, dat daders moeten worden gestraft, is niet alleen een opvatting van de partij van de heer Rietkerk, maar een opvatting die in deze Kamer zeer breed wordt onderschreven.

De heer **Rietkerk** (CDA): Mevrouw de voorzitter! Ik dank de minister voor zijn antwoorden. Ik denk dat het terecht is dat er een rapport komt dat vervolgens wordt besproken in een raadscommissie van Den Haag. Ik heb voorts enkele vragen gesteld die naar mijn idee wél in deze Kamer thuishoren, en daar kom ik nog even op terug.

Wat betreft het aantal agenten en de inzet voor de ME wijs ik erop dat er de laatste tijd meer demonstraties in Den Haag zijn. De ene demonstratie verloopt goed, de andere niet. De fractie van het CDA meent dat meer inzet, grotere aantallen agenten nodig zijn in de Hofstad, in Den Haag, opdat daar een veiliger samenleving, ook in de winkelstraten, wordt gegarandeerd. Ik vraag mij af of de minister weet dat er sprake is van een tekort aan capaciteit, juist in verband met de specifieke inzet in Den Haag. Hoe denkt hij daarmee om te gaan?

Wij zijn het erover eens dat daders moeten worden gestraft, maar ik heb specifiek gevraagd of naast het strafrecht ook de civielrechtelijke aansprakelijkheid aan de orde is. Ik doel hier op de materiële en immateriële schade van burgers en politiemensen die verhaald moet kunnen worden op de daders. Wij